

تأثیر برنامه آموزشی بر آگاهی و عملکرد تغذیه‌ای دانش‌آموزان

سید حمید موسوی، حمیدرضا محبوبی، طاهره خورگویی

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / مهر ۱۳۹۰؛ ۱۱(۳): ۳۰۶ تا ۳۰۷

سردبیر محترم مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

مقالات منتشر شده در آخرین شماره مجله آموزش در علوم پزشکی (شماره ۲ از دوره ۱۱، تابستان ۱۳۹۰) در جلسه‌ای با حضور اعضای کمیته دانشجویی مورد بررسی قرار گرفت و مقاله پیرزاده و همکاران با عنوان: «تأثیر برنامه آموزشی بر آگاهی و عملکرد تغذیه‌ای دانش‌آموزان دختر پایه دوم راهنمایی ناحیه ۴ شهر اصفهان در سال ۱۳۸۸» (۱) به دقت مورد مطالعه قرار گرفت. علت انتخاب این مقاله اهمیت تغذیه مناسب در سنین نوجوانی و نقش تغذیه سالم در این دوره از زندگی خصوصاً در دختران بود.

نتایج این مطالعه نشان داده است که سطح آگاهی و عملکرد تغذیه‌ای دختران پایین است و استفاده از برنامه‌های آموزشی تغذیه موجب بهبود آگاهی و اصلاح رفتارهای تغذیه‌ای آنان در دوران بلوغ می‌گردد (۱). هر چند نویسندگان اهمیت مسئله و روند انجام مطالعه را به خوبی نشان داده است اما ذکر چند پیشنهاد شاید بتواند در این زمینه سازنده باشد:

۱- پژوهش انجام شده در نهایت به کل جمعیت دختران تعمیم داده شده است. بسیاری از نواحی شهر از نظر سطح سواد، فرهنگ و وضعیت اقتصادی شرایط متفاوتی دارند که همگی بر نوع تغذیه اثرگذار هستند، بهتر است در نمونه‌گیری بیش از یک ناحیه از شهر انتخاب شود تا احتمال ایجاد تورش وجود نداشته باشد.

۲- علاوه بر این بهتر بود که نویسندگان دو گروه مورد و شاهد را از نظر سطح سواد، فرهنگ و وضعیت اقتصادی و سایر عوامل تأثیرگذار روی وضعیت تغذیه مقایسه می‌کردند تا نقش این عوامل مخدوش‌کننده از مطالعه حذف شود.

۳- در این مطالعه ذکر شده است که علاوه بر دو جلسه آموزشی تغذیه برای دختران، یک جلسه آموزشی نیز برای مادران آنها تدارک دیده شده بود، در حالیکه در پایان مطالعه تنها به نتیجه‌گیری کلی اکتفا شده است و این موضوع که علت بهبود عملکرد تغذیه‌ای، آموزش دختران است یا مادران بررسی نشده است؛ در حالی که نویسندگان مقاله می‌توانستند با تفکیک گروه‌ها به ۴ گروه: ۱- گروهی که فقط به دختران آموزش داده می‌شد، ۲- گروهی که فقط مادران آموزش می‌دیدند، ۳- گروهی که هم دختران و هم مادران آموزش می‌دیدند و ۴- گروه کنترل که هیچ آموزشی دریافت

* نویسنده مسؤل: طاهره خورگویی، عضو کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران. Tahereh_khorgoei_84@yahoo.com
 دکتر سید حمید موسوی (استادیار)، گروه داخلی، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران. (seyedhamidmoosavy@yahoo.com)؛ حمیدرضا محبوبی، عضو کمیته دانشجویی مرکز توسعه آموزش، دانشگاه علوم پزشکی هرمزگان، بندرعباس، ایران و دانشجوی کارشناسی روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران. (hamidrezamahboobi@yahoo.com)

این نوشته در تاریخ ۹۰/۵/۲۰ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۹۰/۵/۲۵ اصلاح شده و در تاریخ ۹۰/۶/۲ پذیرش گردیده است.

نمی‌کردند، علاوه بر مواردی که بررسی کرده بودند به بررسی تأثیر هر یک از مداخلات در عملکرد تغذیه بپردازند و این موضوع که آیا در سنین نوجوانی علاوه بر آموزش به نوجوانان آیا نیاز است مادران آنها نیز آموزش ببینند روشن شود.

به امید آنکه موارد ذکر شده بتواند در این زمینه سازنده باشد.

منبع

1. Pirzadeh Asiyeh, Hazavhei Mohammad Mehdi, Entezari Mohammad Hasan, Hasanzadeh Akbar, The Effect of Educational Program on Nutritional Knowledge and Behavior of Middle School Female Second Graders in Isfahan in 2009. Iranian Journal of Medical Education, 2011; 11 (2):94-.